

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/314/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

297/2013. (X. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. április 27-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. október 22-én – Dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k,

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a vele szemben 2013. április 8-án foganatosított rendőri fellépés miatt 2013. április 27-én, postai úton terjesztette elő panaszát, amelyet 2013. május 21-én egészített ki.

1) a) A panaszos a beadványában előadta, hogy 2013. április 7-én 22 órakor indult haza feleségével E. városból. T. település belterületén jártak, amikor éjjel 0 óra 15 perckor közúti ellenőrzés céljából megállította két járőr, igazoltatták és lekérték az adatait. A prioritást követően a rendőrök visszamentek a panaszos gépkocsijához, majd felszólították, hogy szálljon ki. A rendőrök megkérdezték a panaszost, hogy tudja-e, hogy a nyilvántartás szerint körözés alatt áll. A panaszos közölte velük, hogy ez tévedés, már törölve van a körözés, 2012. augusztusában szabadult, letöltötte büntetését. A panaszos felesége előkereste a pártfogói papírokat, hogy alátámassza, amit mondott a panaszos. A rendőrök elolvasták a dokumentumokat, majd közölték, hogy nem ér semmit, és beviszik a Rendőrkapitányságra. A panaszos állítása szerint szeretne volna felhívni a pártfogóját és az ügyvédjét, de kérésének a

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőrök nem tettek eleget, elvették a telefonját. Ezt követően a járőrök megbilincseltek a panaszost, és beültették a rendőrautóba (0 óra 30 perc körül). A panaszos felesége közölte, hogy nem tudja hová kell menni, nem járt még erre. Így követte a rendőrautót, ami megkülönböztető jelzés nélkül lakott területen belül is 80-90 km/órás sebességgel haladt, és nem tartotta be a közlekedése szabályokat. A panaszos elmondása szerint a Rendőrkapitányságra érve szólt, hogy a lefoglalt tárgyak közé tüntessék fel a mobiltelefonját is. Először a rendőrök azt mondták, hogy a panaszosnál van, majd mikor megbizonyosodtak róla, hogy nincs nála, azt állították, hogy visszaadták a feleségének. A panaszos felesége jelezte, hogy ez nem történt meg, nincs nála a telefon. A rendőrök el kezdték keresni a telefont, majd tájékoztatták a panaszos felségét, hogy menjen haza, mert reggelig nem fog semmi történni. A panaszos felesége kénytelen volt 5 hónapos terhesen, éjjel egyedül hazavezetni K. városba, egy olyan helyről, ahol előtte még nem járt. (A panaszos pont azért ment a feleségével, hogy ne kelljen vezetnie.) A panaszos elmondása szerint éjszakára egy előállító helyiségbe helyezték el (mivel fogda nem volt a kapitányság épületében). Ebben a helyiségben nem volt sem ágy, sem fűtés, a panaszosnak egy padon kellett volna aludnia, és „órákig kellett könyörögnie egy takaróért”, mivel nagyon hideg volt. A panaszos állítása szerint a mobiltelefonja a mai napig nem került elő, így nem vehette fel a kapcsolatot az ügyvédjével, mert fejből nem tudta a telefonszámát. A panaszos 2013. április 8-án 10 óra 40 perckor bocsátották szabadon.

A panaszos állítása szerint a K. Rendőrkapitányság „adminisztrációs hiba folytán a kiadott elfogató parancs visszavonására a mai napig nem került sor” indokolással (elfogatóparancs kibocsátása 2009. január 31-e, amely alapján 2009. február 4-én elfogták a panaszost) elrendelte a panaszos szabadon bocsátását.

A panaszos sérelmezte, hogy 2013. április 8-án reggel nem tudott bemenni a munkahelyére (alkalmi munkából él), azóta sem hívták őt onnan dolgozni, mivel megbízhatatlannak bizonyult. Ez a panaszos számára jövedelem kiesést jelentett.

A feleségének vissza kellett jönnie K. városból N. városba, hogy haza tudjanak jutni, ez pedig plusz kiadás (összesen 175 kilométer) volt.

A panaszos megjegyezte, hogy erkölcsi károk is érték, mivel több, mint tíz órán át jogtalan és nem megfelelő körülmények között tartották fogva, valamint feleségének állapotosan, végig idegeskedve az egész éjszakát és éjjelt, egyedül kellett haza vezetnie, a több mint két órás úton.

A panaszos előadta, hogy mobiltelefonja nem került elő, melyről a Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályán bejelentést tett. Az ügyben jelenleg még folyik a vizsgálat.

A panaszos fentiekre tekintettel kérte a Testület vizsgálatát, valamint kárainak megtérítését.

A panaszos megjegyezte, hogy az ügyben a Nyomozó Ügyészség felé is panaszt terjesztet elő.

b) A panaszos beadványához mellékelten megküldte a Rendőrkapitányság 2013. április 8-án kelt őrizetbe vételt elrendelő határozatát, amely szerint a Büntetőtörvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 316. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő – figyelemmel a (2) bekezdés II. fordulat d) pontjára – nagyobb értékre elkövetett betöréses lopás büntetnének megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő büntetőügyben a panaszos őrizetbe vételét rendelik el a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX.

évi törvény (a továbbiakban. Be.) 127. § (1) bekezdése alapján a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. évi törvény (a továbbiakban. Be.) 127. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Be. 73. § (3) bekezdésére. A határozat szerint az őrizet kezdő időpontja 2013. április 8. nap 1 óra 10 perc, és a fogvatartás ideje legkésőbb 2013. április 11. nap 1 óra 10 perckor jár le. A Be. 73. § (3) bekezdés értelmében az elfogatóparancs alapján körözött és elfogott személyt 24 órán belül, azaz 2013. április 9-én 1 óra 10 perccig az elfogást elrendelő K. Rendőrkapitányság elő kell állítani. A határozat rögzíti, hogy a Be. 128. § (1) bekezdése értelmében a panaszos őrizetbe vételének elrendeléséről és a fogva tartás helyéről értesítést nem kért, az elfogásakor az élettársa jelen volt. A határozat indokolása alapján a panaszost a rendőrfőnök T. település belterületén intézkedés alá vonta, mely során megállapítást nyert, hogy a panaszos ellen a K. Rendőrkapitányság elfogató parancsot adott ki. A K. Rendőrkapitányság ügyeletes tisztje P. r. százados telefonon történt egyeztetés alapján közölte az intézkedő rendőrökkel, hogy vegyék őrizetbe a panaszost és törvényes időn belül jönni fognak érte. A határozatot 2013. április 8-án 2 óra 30 perckor hirdették ki, amely ellen a panaszos panasszal élt.

c) A panaszos csatolta a K. Rendőrkapitányság 2013. április 8-án kelt őrizetbe vételt megszüntető határozatát, amely alapján a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő dolog elleni erőszakkal jelentős értékre elkövetett lopás büntetvény megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő eljárásban a panaszos őrizetbe vételét a Be. 127. § (1) bekezdése alapján azonnali hatállyal megszüntetik, és a panaszos szabadlábra helyezését rendeli el. A határozat indokolása szerint a panaszossal szemben azért indult büntetőeljárás, mert 2009. január 24-én 11 óra 3 perckor N. bejelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 2009. január 23. 17 óra 30 perc és 2009. január 24-én 10 óra 30 perc közötti időben K. városban a N. cég telephelyének jobb oldali lemezes fölfelé nyitható ajtó egyik lemezének kifeszítésével betörte az ajtót, és onnan nagy mennyiségű olajterméket, adalékanyagot, és egyéb terméket tulajdonított el. A panaszossal szemben 2009. január 31-én elfogatóparancsot bocsátottak ki, amely alapján 2009. február 4-én elfogták. Az adminisztrációs hiba folytán kiadott elfogatóparancs visszavonására a mai napig nem került sor, így az alapján a panaszost 2013. április 8-án a Rendőrkapitányság beosztottjai T. település belterületén elfogták, majd őrizetbe vették. A kibocsátott elfogató parancs visszavonásra került, mivel az alapján a panaszost egyszer elfogták, és az ellene lopás miatt indult eljárást lezárták. A panaszos a határozat ellen panasszal nem élt.

2) a) A panaszos 2013. május 21-én panasz-kiegészítést terjesztett elő, amelyben beszámolt arról, hogy mobiltelefonja ügyében a Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályán bejelentést tett. A Rendőrkapitányság azóta helyt adó határozatot hozott, ezért a panaszos ezen kifogása vonatkozásában már nem kérte a Testület vizsgálatát.

A panaszos előadta, hogy az előállítás időtartalmáról készült igazoláson az időpontok ellentmondásos módon, nem megfelelően vannak feltüntetve. Ugyanis az igazoláson az szerepel, hogy az előállítás 2013. április 8. nap 1 óra 10 perctől ugyanezen időpontig tartott. A panaszos szerint az előállítás kezdeteként megjelölt időpont nem felel meg a valóságnak, hiszen őt 0 óra 15 környékén állították meg közúti közlekedés céljából, majd igazoltatták és lekérték az adatait. Amikor a rendőrök a priorálást befejezték, felszólították a panaszost, hogy szálljon ki az autóból, forduljon meg és tegye a kezét a gépkocsira (ekkor már 0 óra 30 perc lehetett). A panaszost megmotozták, majd rögtön meg is bilincseltek. A panaszos elmondása szerint 1 óra 10 perckor már a Rendőrkapitányságon voltak.

A panaszos szabadon bocsátása 2013. április 8-án 10 óra 40 perckor történt meg.

A panaszos az intézkedés előzményeként az alábbiakról számolt be. 2009. január 31-én adták ki ellene az elfogató parancsot, és 2009. február 4-én (annak ellenére, hogy a nyomozóval másnap reggel 8 órára megbeszélte kihallgatásán ügyvédje jelenlétében kívánt megjelenni, és a körözésről nem volt tudomása) bekísérték a K. Rendőrkapitányságra, ahol őrizetbe vették. 2010. február 29-én előzetes letartóztatását megszüntették, és hazaengedték, hogy szabadlábban védekezhessen az ítélelethozatalig. Az ítélet alapján kedvezménytel 2012. augusztus 21-én szabadult a büntetésének letöltése után. Ekkor szóban közölték a panaszossal, hogy jelenleg nincs ellene elfogató parancs, ezért is hagyhatja el a büntetés-végrehajtási intézetet.

A panaszos nem érti, hogy kerülhetett sor az előállítására, miért állt még 2013. április 8-án körözés alatt. A panaszos tudni szeretné ki a felelős a jogtalan előállításáért.

A panaszos arra tekintettel, hogy büntetésének letöltése után is körözött személyként tartották nyilván, kéri a panaszbeadványban már részletezett anyagi és erkölcsi károk megtérítését.

b) A panaszos mellékelte a Rendőrkapitányságon a mobiltelefonjával kapcsolatban tett bejelentéséről készült jegyzőkönyvet. A bejelentés szerint a rendőrök priorálást követően arra kérték a panaszost, hogy szálljon ki az autóból, és tegye a gépkocsi tetejére a zsebében lévő tárgyakat. A panaszos ennek eleget is tett, kivetette a Nokia típusú telefonját, mivel más nem volt a zsebében. Ezután közölték a rendőrök, hogy mivel a panaszos körözés alatt áll, ezért elő fogják állítani. Ekkor a panaszos arra gondolt, hogy telefonon segítséget kér az ügyvédjétől, vagy a pártfogójától, hogy bizonyítja, hogy az ellene folytatott büntetőeljárás már befejeződött, így ellene nem lehet érvényes elfogatóparancs. A telefont a panaszos azonban nem használhatta, azt az egyik rendőr (férfi) eltette, és onnantól kezdve a panaszos nem tudott róla. Mielőtt a panaszost elhelyezték volna az előállító helyiségben, le kellett adnia a cipőfüzójét és egyéb tárgyait, és ekkor kérdezte meg, hogy hol van a mobiltelefonja, azt is tüntessék fel a letétbe helyezett tárgyak között. Erre a panaszos azt a választ kapta, hogy a telefon nála van, és újra átvizsgálták a ruházatát, és miután nem találták nála, azt mondták, hogy a feleségénél van. Mivel a panaszos nem beszélhetett a feleségével, nem tudták ezt tisztázni, de mivel a felesége a közelben állt, így hallotta ezt a beszélgetést, és hallotta a panaszos, hogy ő azt mondta, hogy nála sincs. A panaszosnak az éjszakát az előállító helyiségben kellett töltenie, és 10 óra 40 perckor közölték vele, hogy elmehet, mivel valóban tévesen volt érvényben ellene elfogatóparancs. A panaszos telefonja azóta sem került elő, ezért tett bejelentést, és szeretné, ha ezzel kapcsolatos kárát megtérítenék. A telefon értéke körülbelül 5 000 forint, a benne lévő SIM kártya pótlása pedig körülbelül 8 000 forintba kerül. A panaszos telefonja előfizetéses készülék volt, a készülék pontos típusát és IMEI számát a panaszos nem tudta megadni.

c) A panaszos megküldte a Rendőrkapitányság bejelentésének helyt adó határozatát. A határozat indokolása szerint 2013. április 8-án Á. r. törzsőrmester és F. őrmester T. Rendőrőrs járőrei szolgálatuk teljesítése során 1 óra 10 perckor igazoltatták a személygépkocsival közlekedő panaszost, a jármű utasa volt a panaszos felesége. Az igazoltatás során megállapítást nyert, hogy a panaszossal szemben K. Rendőrkapitányság által kibocsátott elfogatóparancs van érvényben, ezért a panaszost elfogták, és a Rendőrkapitányságra előállították. Az előállítás megkezdésekor a panaszos ruházatát átvizsgálták, amely során a panaszos mobiltelefonját Á. r. törzsőrmester a panaszos gépkocsijának tetejére helyezte el. Ezek után a panaszost szolgálati gépkocsival T. településről előállították a Rendőrkapitányságra. A panaszos az előállítása során kereste mobiltelefonját, de azt nem találták meg sem a letétbe vett tárgya között, sem az intézkedő rendőröknél. A panaszos

gépkocsijával eközben a kapitányság épületéhez érkező panaszos felesége sem tudott a telefonról információval szolgálni. A parancsnoki kivizsgálás megállapította, hogy a rendőri intézkedés – az elfogás és előállítás – a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogszerű és szakszerű volt, a bilincshasználatra az Rtv. 48. § c) pontja alapján – figyelemmel a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) – 41. § (1) bekezdés c) és f) pontjaira, és a (4) bekezdés b) pontjára – 1 óra 10 perctől 1 óra 30 percig jogszerűen és szakszerűen került sor. Ugyanezen kivizsgálás hiányosságként tárta fel azonban, hogy a panaszos ruházatátvizsgálása során előadott mobiltelefonja az átvizsgálás végző rendőr a jármű tetejére helyezte el, amelyet a későbbiek során otthagyt, azt a jelen lévő hozzátartozónak nem adta át jegyzőkönyvi formában. A kivizsgálás során megállapítást nyert, hogy az intézkedő rendőr másik lehetősége a telefon beszállítása lett volna a panaszossal együtt, amelyet letéti tárgyként kezeltek volna az előállítás ideje alatt, azonban az intézkedést nem így hajtotta végre. Mindezek alapján a panaszos telefonjának szakszerűtlen át-, illetve visszaadása vezethetett oda, hogy a készülék a panaszos autójának tetején maradhatott, amely a járművel való közlekedés során T. és N. települések közötti útszakaszon bárhol leeshetett. A fentiekre tekintettel az intézkedő rendőr ellen fegyelmi felelősségre vonást és kártérítési eljárást kezdeményeztek.

d) A panaszos beadványához mellékelten csatolta az előállítás időtartalmáról, az intézkedés napján készült igazolást, amely szerint a panaszos előállítása 2013. április 8-án 1 óra 10 perctől ugyanezen időpontig tartott, ekkor a panaszost őrizetbe vették. Az előállítás időtartalma alatt a panaszos hozzátartozójának és képviselőjének kiértesítését nem kérte, élelmezést sem igényelt, és az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal 8 napon belül fog nyilatkozni.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) Az elfogás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról 2013. április 8-án készített jelentés szerint az intézkedő rendőrök az intézkedés napján 1 óra 10 perckor vonták intézkedés alá a panaszost, és annak keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése szerint – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták, és a 33. § (1) bekezdés b) pontjának alapján előállították. Az intézkedés során a panaszossal szemben az Rtv. 48. § c) pontja alapján, szökés megakadályozása érdekében bilincset alkalmaztak. A kényszerítő eszközök alkalmazására figyelmeztették a panaszost. A bilincset a rendőrök 2013. április 8-án 1 óra 10 perctől 1 óra 30 percig alkalmazták a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint kezek előre és hátra bilincselésével. A rendőri intézkedés során sérülés, a kényszerítő eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. A jelentés rögzíti, hogy a panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján a hozzátartozójának és a képviselőjének kiértesítését nem kérte. A K. Rendőrkapitányság került értesítésre, mint körözést elrendelő szerv, erről G. r. zászlós (ügyeletes) intézkedett.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a jelentés a következőképpen rögzíti. F. r. őrmester és Á. r. törzsőrmester 2013. április 8-án a szolgálatuk teljesítése során mozgó gépjármű ellenőrzést hajtottak végre T. település belterületén. A rendőrök a járőrszolgálat során észlelték, amint egy Opel típusú személygépkocsi halad a 311-es úton C. város irányába. A fenti gépjárművet a rendőrök a szolgálati gépjármű fényjelzése segítségével

megállították, majd igazoltatták a panaszost, amelynek során a gépjárművet és vezetőjét ellenőrizték az ügyeleten keresztül az Országos Lakcím- és Személynyilvántartó Rendszerben és az Országos Körözési Rendszerben. Az adatok egyeztetését követően megállapítást nyert, hogy a panaszos körözés alatt áll a K. rendőrkapitányság ügyirata szerint lopás bűncselekmény elkövetése miatt. Ezt követően a fenti körözés alapján és az Ügyeletvezető utasítására a rendőrök a panaszost elfogták, majd előállították a Rendőrkapitányságra. A panaszossal közölték, hogy mivel körözés alatt áll, elfogják. A panaszost a ruházat és a csomag átvizsgálást követően 1 óra 10 perckor megbilincseltek, majd 1 óra 30 perckor G. r. zászlós ügyeletvezetőnek átadták. A panaszos tájékoztatták az intézkedéssel szembeni panasz megtételének lehetőségéről és annak helyéről.

A jelentés megjegyzi, hogy a panaszost az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a rendőrök szóban tájékoztatták, az előállítás idejéről szóló igazolást, valamint az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM. rendelet 2. § (8) és (9) bekezdése, és a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. bekezdése alapján a panaszos jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a panaszos részére kiadták.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a panaszossal szemben végrehajtott igazoltatás, ruházatátvizsgálás és előállítás, valamint bilincselés jogszerű és szakszerű volt. A parancsnok úgy ítélte meg továbbá, hogy az intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének.

2) A panaszos által aláírt „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány szerint a panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta, az előállítás okáról, annak várható időtartalmáról a tájékoztatást szóban, a részére kiállított – az előállítás időtartalmáról szóló – igazolást, valamint az előállító egységben történő elhelyezésével kapcsolatban az írásos tájékoztatást átvette. Az irat rögzítette, hogy a panaszos a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel és kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatos panaszról 8 napon belül nyilatkozik, betegségben nem szenved, illetve a rendőri intézkedés során nem keletkezett sérülése. Panaszos igényelt élelmezést, amelynek átvételét az aláírásával igazolta.

3) A letéti tárgyakról készült jegyzőkönyv a panaszostól átvett tárgyakként 2 darab cipőfűzőt és 1 darab övet tüntet fel.

4) G. r. zászlós 2013. április 8-án készített feljegyzésében az alábbiak kerültek rögzítésre. A panaszos elfogását követően a Rendőrkapitányságra állította elő további intézkedés miatt. G. r. zászlós telefonon felvette a kapcsolatot a K. Rendőrkapitányság ügyeletvezetőjével, P. r. századossal, akit tájékoztatta a panaszos elfogásáról. Ezen telefonbeszélgetés alkalmával P. r. százados közölte a zászlóssal, hogy ellenőrizni fogja a panaszos adatait, és utána visszahívja. Kis idő elteltével P. r. százados visszahívta G. r. zászlóst és közölte, hogy a panaszost körözés alatt áll és nekik kell előállítani, ezért kéri, hogy vegyék őrizetbe, és majd 2013. április 8-án munkaidőben jönni fognak érte, valamint a keletkezett iratokról faxon küldjön nekik egy-egy példányt. Ezután a panaszost G. r. zászlós őrizetbe vette, majd a kért iratokat megküldte faxon. A panaszos a személy szabadságot korlátozó jelentésen, és az őrizetbe vételi határozaton is panasszal élt, melyet a K. Rendőrkapitányság ügyelete is tudomásul vett.

A feljegyzés szerint a panaszos jelezte, hogy a ruházatátvizsgálása során a tőle elvett mobiltelefonját a vele szemben intézkedő rendőrök elhagyták. Elmondása szerint a ruházatátvizsgálás során még látta a rendőr kezében a készüléket, ezért G. r. zászlós

jelentéstételre hívta fel az intézkedő rendőröket. Á. r. őrmester elmondta, hogy a ruházat átvizsgálás során a panaszosnál talált mobiltelefont a panaszos kocsijának tetejére helyezték el. Ekkor G. r. zászlós utasította Á. r. törzsőrmestert jelentéskészítésre, valamint visszaküldte a járőröket az elfogás helyszínére, hogy megnézzék, hogy nem-e esetleg a kocsi tetejéről eset le a mobiltelefon. G. r. zászlós értesítette B. r. alezredest az esetről, aki közölte, hogy bemegy a T. Rendőrőrsre és kivizsgálja az esetet.

5) Megküldésre került a K. Rendőrkapitányság 2013. április 8-án kelt határozata az elfogató parancs visszavonásáról, amelynek indokolása rögzítette, hogy a panaszost az ellen indult büntetőeljárásban 2009. február 4-én elfogták, azonban adminisztrációs hiba folytán a kibocsátott elfogatóparancs nem került visszavonásra, így az alapján 2013. április 8-án 1 óra 10 perckor ismételen elfogták T. település belterületén. Mivel a panaszost az ügyben már egyszer elfogták, ügyét lezárták, így a fentiekre tekintettel az elfogató parancs visszavonásról rendelkeztek. A határozatot 9 óra 50 perckor hirdették ki.

6) A rendőrség megküldte a panaszos 2013. április 11-én kelt, a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály, Járőr- és Őrszolgálati Alosztályának címzett levelét, amelyben előadta, hogy a sérelmezett intézkedés során eltűnt a mobiltelefonja, amelyről elbocsátásakor, 2013. április 8-án 11 óra 45 perckor a Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályán bejelentést tett. A panaszos kéri az intézkedés által okozott anyagi kárának megtérítését, amelyet 20 000 forintban jelölt meg (ebből 5 000 forint a mobiltelefon értéke, 7 000 forint a SIM kártya pótlás költsége és 8 000 forint útiköltség (172 kilométer).

7) Á. r. törzsőrmester és F. r. őrmester által 2013. május 21-én készített jelentésében az alábbiak olvashatók.

A panaszos ellen a K. Rendőrkapitányság lopás bűncselekmény elkövetése miatt körözést adott ki, amely az ellenőrzés idején az ügyeletvezető tájékoztatása szerint élő körözés volt. A panaszossal a járőrök közölték, hogy az ügyeletvezető tájékoztatása szerint ellene körözés van kiadva. A panaszos kérdésekre úgy nyilatkozott, hogy körözési visszavonóval nem rendelkezik. A panaszos a helyszínen elmondta, hogy a lopás bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott szabadságvesztését ő már letöltötte, azért nem érti, hogy lehet ellene még mindig élő körözés. A rendőrök a panaszossal közölték, hogy mivel az ügyeletvezető tájékoztatása szerint ellene élő körözés van kiadva, ezért további intézkedés megtétele végett elő kell állítaniuk a Rendőrkapitányságra. A panaszos az intézkedés közben egy jegyzőkönyvet mutatott, amely a pártfogónál való megjelenéséről szólt, amelyre a rendőrök úgy reagáltak, hogy ez a jegyzőkönyv nem körözési visszavonó, ezzel nem bizonyíthatja, hogy ellene nincs élő körözés. A rendőrök a ruházatátvizsgálás után közölték a panaszossal, hogy szökésének megakadályozása érdekében kezeit hátra helyzetben meg fogják bilincselni, amely ellen nem tanúsított ellenállást. A panaszossal szemben bilincselést 2013. április 8-án 1 óra 10 perctől 1 óra 30 percig alkalmaztak. A panaszos az intézkedés közben telefonálni szeretett volna a pártfogójának, valamint az ügyvédjének. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy az intézkedés közben telefonálásra nincs lehetőség, arra csak a Rendőrkapitányságon lesz lehetősége. A panaszos az intézkedés során többször hangoztatta, hogy vele szemben jogtalanul járnak el, valamint az intézkedés miatt mindenkit fel fog jelenteni. A panaszos az előállító helyiségbe történő bekísérést követően panaszkodott, hogy az előállító helyiségben hideg van és fázik, ezért egy takarót kér. Ezért a rendőrök a szolgálati gépkocsiból kivettek egy takarót, amit az ügyeletvezető engedélyével odaadtak a panaszosnak.

8) Az illetékes rendőri szerv megküldte B. r. alezredes összefoglaló jelentését, amelyben az alábbiak kerültek rögzítésre.

A panaszos ruházatának átvizsgálása során egy darab Nokia típusú mobiltelefon került elő, amit az intézkedő rendőr a panaszos autójának tetejére helyezett. Ezt követően a rendőrök a panaszost a szolgálati gépkocsihoz kísérték és beültették, majd Á. r. törzsőrmester közölte a panaszos feleségével, hogy a mobiltelefont tegye el, illetve az intézkedés elején átvett iratokat az intézkedés végén a panaszos járművével együtt átadták neki. A helyszíni intézkedést követően a Rendőrkapitányságra állították elő a panaszost, ahol Á. r. törzsőrmester elhelyezte az előállító helyiségben. Ennek során a panaszos hiányolta a mobiltelefonját, melynek során Á. r. törzsőrmester közölte vele, hogy az a helyszínen maradt a jármű tetején, melyről a feleségét értesítették. Á. r. törzsőrmester nyilatkozta az időközben a Rendőrkapitányságra beérkező, majd onnan távozni szándékozó panaszos feleségét a telefontal kapcsolatban, aki közölte, hogy ő nem vette le a panaszos gépkocsijáról, azt nem tudja hol van. Ekkor jelenlétében Á. r. törzsőrmester felhívta a panaszos telefonját, amely kikapcsolt állapotban volt, nem csengett ki. A panaszos felesége ezt követően elhagyta a Rendőrkapitányságot. Ezután Á. r. törzsőrmester a mobiltelefon feltalálása érdekében az intézkedés helyszínére ment, ahol az esetlegesen járműről leeső mobiltelefont próbálta felkutatni eredménytelenül, majd ezt követően a panaszos feleségének haladási irányának megfelelően gyalogosan ellenőrizte az útszakasz részét, azonban a mobiltelefont nem találta meg.

A kivizsgálás során Sz. r. őrnagy szóban a Rendőrkapitányságon nyilatkozta a panaszost, aki elmondta, hogy a rendőr egy darab mobiltelefont vett ki a zsebéből, majd azt a járműre tetejére helyezte, de utána ismét a rendőr kezében látta azt. Az, hogy mi lett a telefonjával nem tudja, szerinte azt a rendőr lopta el. B. r. alezredes felvette a kapcsolatot a panaszos feleségével, akit nyilatkoztatott az esettel kapcsolatban. A panaszos felesége elmondta, hogy ő nem vette le a telefont a jármű tetejéről, illetve ő nem hallotta a rendőr erre vonatkozó utasítását. A telefont a rendőrségről való távozást követően ő is kereste a helyszíne, de azt nem találta, illetve elmondta, hogy a készülék ki volt kapcsolva, mert merülőben volt az akkumulátora.

B. r. alezredes az őrsre érkezését követően 5 óra 25 perckor körüli időben ellenőrizte a járőrök által használt szolgálati gépkocsit, valamint a járőrök ruházatát, melynek során a keresett mobiltelefon nem került elő.

B. r. alezredes a kivizsgálás ideje alatt a keresett telefon felkutatására az adott útszakaszon ismételten intézkedett, amely eredményre nem vezetett. A készüléket az ismert hívószámon több alkalommal hívta, mely nem volt elérhető.

B. r. alezredes a kivizsgálás során megállapította, hogy az elfogás és az előállítás az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján, valamint a bilincshasználat az Rtv. 48. § c) pontja alapján – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés c) és f) pontjaira, valamint (4) bekezdés b) pontjára – jogszerű és szakszerű volt.

A jelentés szerint a személyi szabadságot korlátozó intézkedésről hozzátartozó értesítése a helyszínen megtörtént az intézkedő rendőrök által.

B. r. alezredes hiányosságként tárta fel, hogy szakszerűtlenül helyezték el a rendőrök a panaszos mobiltelefonját autójának tetejére, melyet a későbbiek során ott hagytak és csak a hozzátartozó figyelmét hívták fel a készülék elvételére, az nem lett átadva jegyzőkönyvi

formában. Másik lehetőség lett volna a telefon beszállítása a panaszossal együtt, amelyet letéti tárgyként kezeltek volna az előállítás ideje alatt. A telefon szakszerűtlen átadása vezethetett oda, hogy a készülék a jármű tetején maradt, amely a járművel való közlekedés során T. és N. települések közötti útszakaszon bárhol leeshetett.

A fentiekre tekintettel javasolta B. r. alezredes a fegyelmi eljárás megindítását, illetve a keletkezett iratok egy példányát a Nyomozó Ügyészség részére állásfoglalásra megküldeni.

9) A Rendőrkapitányság vezetője 2013. május 22-én kelt átiratában az alábbiak szerint válaszolta meg a Testület által feltett kérdéseket.

A panaszos 2013. április 8-án 10 óra 40 percre volt őrizetben, ezalatt az ügyeletvezető felvette a kapcsolatot a körözést kibocsátó szerv ügyeletesével, egyeztettek az adatokat, illetve az iratokat megküldték a körözést kibocsátó szervnek. Az őrizetbe vett személyt élelemmel látták el, a továbbiakban a körözést kibocsátó szerv intézkedésére várt az ügyeletes.

Az ügyeletes tiszt – szóbeli tájékoztatása alapján – a panaszossal közölték, hogy a K. Rendőrkapitányság téves elfogatóparancsa alapján került előállításra, tájékoztatta panasztételi jogáról az előállítottat, mely alapján a panaszos panaszát még akkor a Rendőrkapitányságon megtette, az előadó az erről készült jegyzőkönyvet felvette.

A panaszos az intézkedés során kapcsolatba kívánt lépni pártfogójával és ügyvédjével, azonban ezt az intézkedő rendőrök taktikai és intézkedés módszertani okokból ezt nem engedélyezték, közölték a panaszossal, hogy az intézkedés alatt telefonálásra nincs lehetősége.

A kapitányságvezető szerint a telefonálás elvonhatja az intézkedés foganatosító és az intézkedés alá vont figyelmét is, ezzel növelve a rendkívüli esemény bekövetkezésének esélyeit.

A Rendőrkapitányság előállító helyisége rendelkezik állandó fekvést biztosító, megfelelő szélességű és hosszúságú fapaddal, ami nem fekhely, azonban a rajta fekvés lehetséges. Az előállító helyiség radiátoros fűtéssel ellátott.

Az előállító helyiség nem rendelkezik rendszeresített takaróval, ezért valóban több időt vehet igénybe az ilyen irányú kérés teljesítése, azonban a rendőrök a kérést teljesítették, a raktárból biztosítottak takarót a panaszosnak.

Az ügyeletes tiszt tájékoztatása szerint a panaszos a kapitányság épületében nem jelezte, hogy kapcsolatba kívánna lépni az ügyvédjével.

10) A rendőrség megküldte a panaszos elfogásának költségéről kiállított igazolást, amely az intézkedés foganatosításának helyétől a Rendőrkapitányságig megtett kilométerek után 7 000 forintban került megállapításra. A Testület rendelkezésére bocsátották – a panaszosra vonatkozóan – a körözési információs rendszerben a sérelmezett intézkedéskor fennálló adatokat, 2013. április 8-án készített hivatalos feljegyzést a panaszos mobiltelefonjával kapcsolatban tett bejelentéséről, valamint a panaszos mobiltelefonjával kapcsolatos panaszával összefüggő egyéb iratokat.

III.

1) A Testület a panaszjárásban mindenképp azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

Az Rtv. 92. § (1) „Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételétől függően az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.” Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatcsomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az előadó testületi tag 2013. május 2-án kelt levelében, valamint május 21-én a panasszal folytatott telefonbeszélgetés során tájékoztatta a panaszost, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a Testület rendőri intézkedésekkel, mulasztásokkal, valamint kényszerítő eszközök alkalmazásával foglalkozik, így nem jogosult az intézkedő rendőrök büntetőjogi-, szabálysértési- vagy fegyelmi felelősségét megállapítani, valamint kártérítést megítélni. Az előadó testületi tag arra is felhívta a panaszos figyelmét, hogy a Testületre irányadó hatásköri rendelkezések értelmében a panaszbeadványnak azon részét jogosult vizsgálni, amely az intézkedést foganatosító rendőr viselkedésével kapcsolatos. A fentiekből következik, hogy a Testület nem vizsgálhatja a panaszos azon kifogását, miszerint a rendőrautó megkülönböztető jelzés nélkül lakott területen belül is 80-90 km/órás sebességgel haladt, és nem tartotta be a közlekedési szabályokat. A Testület jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezhet a panaszos anyagi és erkölcsi kárának megtérítéséről sem.

A Testület a panasz fenti részei tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

A panaszbeadvány szerint a panaszos mobiltelefonját a rendőrök elvették az intézkedés során, amely mai napig nem került elő. A Testület a panasz ezen részét nem vonta vizsgálat alá tekintettel arra, hogy egyrészt a panaszos a panasz-kiegészítésében, valamint a május 21-én folytatott telefonbeszélgetés során jelezte, mobiltelefonja ügyében nem kéri a Testület vizsgálatát, mivel abban azóta a Rendőrkapitányság bejelentésének helyt adó határozatot hozott, másrészt az intézkedést foganatosító rendőrkapitányság a panaszos bejelentését

panaszként kezelte, és abban a közigazgatási eljárást lefolytatta, amely pedig kizárja a Testület panaszeljárását.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, illetve az abból levezetett testi integritáshoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület először azt értékelte, hogy jogszerűen került-e sor a panaszos elfogására.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az előállítás okait. A rendőrség ezen okok közül a panaszos előállításának indokaként és jogalapjaként az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg. E szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki.

A panaszbeadványból és a rendőrségi iratokból – amelyek azonos módon számoltak be a sérelmezett intézkedésről – az alábbiak állapíthatók meg.

2009-ben a panaszos ellen dolog elleni erőszakkal jelentős értékre elkövetett lopás büntetének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárás, amely során K. Rendőrkapitányság a panaszossal szemben január 31-én elfogatóparancsot bocsátottak ki, amely alapján őt február 4-én el is fogták. Az elfogatóparancs visszavonására a sérelmezett intézkedés napjáig nem került sor, így az alapján a panaszost 2013. április 8-án a Rendőrkapitányság beosztottjai közlekedésrendészeti intézkedés során, az ügyeletvezető utasítására T. település belterületén elfogták, majd előállították a Rendőrkapitányságra. A panaszossal az intézkedés során a járőrök közölték, hogy az ügyeletvezető tájékoztatása szerint ellene körözés van kiadva. A panaszos kérdésekre úgy nyilatkozott, hogy körözési visszavonóval nem rendelkezik. A panaszos a helyszínen elmondta, hogy a lopás bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott szabadságvesztését ő már letöltötte, azért nem érti, hogy lehet ellene még mindig élő körözés. A rendőrök a panaszossal közölték, hogy mivel az ügyeletvezető tájékoztatása szerint ellene érvényes körözés van kiadva, ezért további intézkedés megtétele végett elő kell állítaniuk a Rendőrkapitányságra. A panaszos az intézkedés közben pártfogói papírokat mutatott fel, amelyre a rendőrök úgy reagáltak, hogy ezekkel nem bizonyíthatja, hogy nincs ellene élő körözés.

A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőrök jogszerűen jártak el, amikor a körözési információs rendszer adatai birtokában, és az ügyeletvezető – a körözés élő voltát megerősítő – utasítása alapján a panaszos elfogása és előállítása mellett döntöttek. Ugyanis a járőröknek a helyszínen nem állt rendelkezésükre egyéb eszköz a tényállás tisztázására, és a panaszos sem tudott olyan dokumentumot felmutatni, amely kétséget kizáróan igazolta volna, hogy büntetését letöltötte, ezért az adatlekérdezés során tapasztalt panaszossal szemben érvényben levő személyi körözés megfelelő jogalapot – és kötelezettséget is – teremtett ahhoz, hogy az Rtv. fenti rendelkezése alapján őt előállítsák. A Testület itt utal arra, hogy a megjelölt indok

és jogalap olyan kötelező jellegű előállítási okot jelent, amelynek fennállása esetén mérlegelés nélkül köteles az előállítás foganatosítására az eljáró rendőr.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedő rendőrök jogszerűen korlátozták a panaszos személyes szabadsághoz való jogát, amikor az előállítása mellett döntöttek.

A Testület megjegyzi, hogy az előállítás időtartalmát nem értékelte tekintettel arra, hogy a panaszos őrizetbe vételét utóbb elrendelték, amelynek időtartalmába az előállítás beleszámít.

Azonban ezen a ponton szükséges rögzíteni, hogy az elfogatóparancsot kibocsátó K. Rendőrkapitányságot mulasztás terheli egyrészt azért, mert nem intézkedett az elfogatóparancs visszavonására, amely miatt a panaszost elfogták és előállították, másrészt pedig azért, mert a panaszos előállítása során téves tájékoztatást adott az intézkedést foganatosító rendőrkapitányságnak, amelynek következtében elrendelték a panaszos őrizetbe vételét, és több mint 9 órán át tartották fogva. **K. Rendőrkapitányság ezen mulasztásai így a panaszos tisztességes eljáráshoz, valamint személyi szabadsághoz való jogának sérelmét idézték elő.**

3) A Testület ezt követően azt vonta vizsgálat alá, hogy jogszerűen történt-e a bilincselés végrehajtása az elővezetés során.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.

A bilincs alkalmazásának szabályait az Rtv. 48. § rendezi. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére. A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdése szerint „bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja, c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget, f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő. A (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, a 39. § (1) bekezdésben rögzíti, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A

nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan. A (3) bekezdés szerint a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie: a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Testület ehelyütt hivatkozik az arányosság követelményére is, amelyet az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése úgy határoz meg, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint az Rtv. 48. § c) pontja alapján, szökés megakadályozása érdekében, figyelmeztetést követően a panaszos kezeit hátra helyzetben bilincselték meg, amely ellen a panaszos nem tanúsított ellenállást. A bilincset a rendőrök 2013. április 8-án 1 óra 10 perctől 1 óra 30 percig alkalmazták.

A konkrét eset vizsgálata során a Testület megállapította, hogy a rendőrök eljárásuk során a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően jártak el és kellőképpen mérlegelték a panaszos bilincselését. Ezen megállapításánál a Testület jelentőséget tulajdonított annak, hogy az intézkedéskor a körözési információs rendszerből az nyert megállapítást, hogy a panaszos ellen elfogatóparancs van érvényben, mert megalapozottan gyanúsítható, hogy lopás bűncselekményét követte el, ezért a mérlegelést nem tűrő előállítási okból kifolyólag előállították a panaszost, a helyzet tisztázása végett. A Testület álláspontja szerint egy olyan személlyel szemben, aki ellen 2009. január 31-én óta elfogatóparancsot bocsátottak ki, és – feltételezhetően – azóta sem sikerült kézre keríteni, a rendőrökben okkal merülhetett fel a gyanú, hogy megpróbálja magát kivonni a hatóságok intézkedése alól. **Ezért a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszossal szemben a rendőrök indokoltan és jogszerűen alkalmaztak bilincset, és amiatt nem állapította meg a panaszos emberi méltóságához való alapvető jogának megsértését.**

4) A panaszos sérelmezte az öt órát meghaladó előállításának körülményeit, ezért a Testület ezzel kapcsolatban a következő megállapításokat teszi.

a) A panaszos állítása szerint a helyszínen szerette volna felhívni a pártfogóját és az ügyvédjét, de kérésének a rendőrök nem tettek eleget, elvették a telefonját.

Á r. törzsőrmester és F. r. őrmester májusi jelentésében ezzel kapcsolatban az olvasható, hogy a rendőrök közölték a panaszossal, hogy az intézkedés közben telefonálásra nincs lehetőség, arra csak a Rendőrkapitányságon lesz lehetősége.

A kapitányságvezető átiratában rögzítésre került, hogy a panaszos az intézkedés során kapcsolatba kívánt lépni pártfogójával és ügyvédjével, azonban ezt az intézkedő rendőrök taktikai és intézkedés módszertani okokból ezt nem engedélyezték, közölték a panaszossal, hogy az intézkedés alatt telefonálásra nincs lehetősége. A kapitányságvezető szerint a

telefonálás elvonhatja az intézkedés foganatosító és az intézkedés alá vont figyelmét is, ezzel növelve a rendkívüli esemény bekövetkezésének esélyeit.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e joggal élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. (Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja alapján a fogvatartott az, akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett).)

A Testület a mobiltelefonokkal kapcsolatos rendőrségi gyakorlatot a két rendelkezés összeolvasása alapján a következőképpen értékeli. Olyan esetekben, amikor a rendőri intézkedés célját veszélyezteti, ha az intézkedés alá vont személy mobiltelefonon ellenőrizetlenül lép kapcsolatba valakivel (pl. nem zárható ki, hogy bűntársát értesíti a gyanú szerint tetten ért elkövető), úgy az Rtv. 13. § (3) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére, illetőleg használatának korlátozására.

Ha ilyen körülmény az adott helyzetben nem áll fent, úgy a mobiltelefon elvételének, illetőleg használata korlátozásának nincsen jogalapja (kivéve az előállító helyiségben való elhelyezés során, amikor a mobiltelefont el kell venni, mint olyan tárgyat, amelyet az előállított nem tarthat magánál). Ilyen esetekben semmi nem zárja ki, hogy a hozzátartozót vagy más személyt (aki természetesen ügyvéd és pártfogó is lehet) az előállított személy a saját mobiltelefonján értesítse, hiszen e jog fő szabály szerint az érintettet illeti meg, és csak az értesítés csak akkor rendőri feladat, ha a fogvatartott valamilyen okból nincsen abban a helyzetben, hogy értesítési joggal éljen.

A Testület úgy véli, hogy a panaszost a közelében lévő rendőröknek lehetőségük lett volna kontrollálni, ellenőrizni, hogy valóban a jogi képviselőjével, illetve a pártfogójával beszél-e. Az ügyvéd, illetve a pártfogó értesítése pedig önmagában bizonyosan nem jelenthetett veszélyt az intézkedés eredményes lebonyolítására, amely indokolta volna a panaszost a mobiltelefonjának korlátozásában, mivel nem állt fenn olyan további körülmény, ami ennek a kellően reális lehetőségét felvetette volna. Sőt, ezen személyekkel történő kapcsolatba lépés különös jelentőséggel bírt, hiszen segíthettek volna a tényállás tisztázásában, igazolhatták volna, hogy a panaszos büntetését már letöltötte.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a telefonhasználat korlátozása miatt.

b) A panaszos elmondása szerint az előállító helyiségben nem volt ágy, ezért egy padon kellett volna aludnia.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a Rendőrkapitányság előállító helyisége rendelkezik állandó fekvést biztosító, megfelelő szélességű és hosszúságú fapaddal, ami nem fekhely, azonban a rajta fekvés lehetséges.

Szükséges megjegyezni, hogy jogszabályi előírás nem vonatkozik arra, hogy – éjszakai előállítás esetén – a rendőrségnek biztosítania kell az alváshoz szükséges minimális feltételeket (pl. alkalmas fekhelyet).

Köztudomású tény ugyanakkor, hogy az egész éjszakai nem alvás, illetve nem megfelelő pihenés rendkívül megterhelő a szervezet számára. A Testület ezen sérelmekkel összefüggésben utal az Rtv. 2. §-ára, amely szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az idézett rendelkezésből következően a rendőrségnek kötelessége, hogy a fogvatartás során kiküszöbölje mindazokat a körülményeket, amelyek az érintett helyzetét embertelenné, megalázóvá tehetik.

Az Rtv. 18. § (2) bekezdése szerint továbbá a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

A fenti rendelkezések együttes olvasatából, illetve az Rtv. 17. §-ában foglalt azon előírásból, miszerint a rendőrség a jogokat csak a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja, következik az az elvárás, hogy az előállítottat egészséges tartózkodást biztosító és az emberi méltóságot nem sértő körülmények között kell elhelyezni.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem tudott abban a kérdésben állást foglalni, hogy a rendőrség az adott esetben – egy fekvésre alkalmas fapaddal – megfelelően biztosította-e a panaszos számára az alváshoz szükséges minimális feltételeket, ezért ezen kérdésben az emberi méltósághoz való jog megsértése nem megállapítható.

c) A Testület a b) pontban idézett jogszabályi rendelkezéseket vette alapul a panaszos azon sérelme kapcsán is, miszerint az előállító helyiségben nem volt fűtés, és „órákig kellett könyörögnie egy takaróért”, mivel nagyon hideg volt.

Az intézkedő rendőrök 2013. május 21-én készített jelentése szerint a panaszos az előállító helyiségbe történő bekísérést követően panaszkodott, hogy az előállító helyiségben hideg van és fázik, ezért egy takarót kér. Ezért a rendőrök a szolgálati gépkocsiból kivettek egy takarót, amit az ügyeletvezető engedélyével odaadtak a panaszosnak.

Ezzel kapcsolatban a kapitányságvezető pedig úgy nyilatkozott, hogy az előállító helyiség radiátoros fűtéssel ellátott, azonban az nem rendelkezik rendszeresített takaróval, ezért valóban több időt vehet igénybe az ilyen irányú kérés teljesítése, azonban a rendőrök a kérést teljesítették, a raktárból biztosítottak takarót a panaszosnak.

A Testület a rendelkezésre álló információk alapján nem tudta megállapítani, hogy az előállítás idején az előállító helyiség állapota megfelelt-e az előírásoknak, illetve, hogy hány fok volt az előállító helyiségben. A rendelkezésre álló bizonyítékok szűkös volta miatt a

Testület nem tudott megalapozott döntést hozni abban a kérdésben sem, hogy az előállító helyiség megfelelően fűtve volt-e, illetve, hogy a panaszos számára késedelem nélkül biztosítottak-e takarót.

Mindezek alapján a Testület a panasz ezen része vonatkozásában nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért a panaszos testi integritáshoz fűződő jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

5) A panaszos előadta, hogy az előállítás időtartalmáról kiállított igazoláson az időpontok ellentmondásosan, illetve nem megfelelő módon vannak feltüntetve. Ugyanis az előállítás időtartalmáról készült igazoláson az szerepel, hogy az előállítás 2013. április 8. nap 1 óra 10 perctől ugyanezen időpontig tartott. A panaszos szerint az előállítás kezdeteként megjelölt időpont nem felel meg a valóságnak, hiszen őt 0 óra 15 környékén állították meg közúti közlekedés céljából, majd igazoltatták és lekérték az adatait. Amikor a rendőrök a priorálás befejezték, felszólították a panaszost, hogy szálljon ki az autóból, forduljon meg és tegye a kezét a gépkocsira (ekkor már 0 óra 30 perc lehetett). A panaszost megmotozták, majd rögtön meg is bilincseltek. A panaszos elmondása szerint 1 óra 10 perckor már a Rendőrkapitányságon voltak.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdés II. fordulata szerint az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani. Ugyanezen szakasz (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése alapján az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az előállítás időtartalmáról kiállított igazoláson valóban rosszul tüntették fel az előállítás kezdő és befejező időpontját tekintettel arra, hogy ezen időpontok semmiképpen nem egyezhetnek meg, azonban ezen dokumentum helyett az őrizetbe vételt elrendelő határozat is igazolhatja az intézkedés idejét (amelynek egy példányát maga a panaszos küldte meg a Testület részére), mert az megjelöli az intézkedés kezdetét és az őrizetbe vétel kihirdetését.

Azonban a rendőrségi iratok, így az őrizetbe vételt elrendelő határozat is az előállítás kezdeteként 1 óra 10 percet jelölik meg, amely a jelentések szerint egybeesett a bilincselés kezdetével. Mivel a bilincselést meg kellett előznie többek között a panaszos igazoltatása, adatainak lekérése és egyeztetése, valamint ruházatának átvizsgálása, ezért **a Testület úgy ítélte meg, hogy az intézkedés kezdetét, amely az előállítás kezdete is, a rendőrségi iratok helytelenül dokumentálták, amely a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának megsértését eredményezte, amely sérelmet a Testület csekély fokúnak ítélte meg.**

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedést foganatosító rendőrség jogszerűen korlátozta a személyi szabadsághoz való jogot a panaszos előállításával, azonban a K. Rendőrkapitányság mulasztása miatt indokoltnak találta megállapítani ezen alapjog, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét. A Testület úgy ítélte meg, hogy jogszerűen került sor a panaszos bilincselésére, azonban

megállapította a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog sérelmét a telefonhasználat korlátozása miatt is. A Testület ugyanakkor arra a következtetésre jutott, hogy rendelkezésre álló bizonyítékok szűkös volta okán nem megállapítható az alapjogsérelem a fogvatartás egyéb körülményei kapcsán, azonban csekély mértékű alapjogsérelmet állapított meg az előállítás kezdő időpontjának nem megfelelő feltüntetése miatt.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. október 22.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET